

M.U.S.E.U.M.

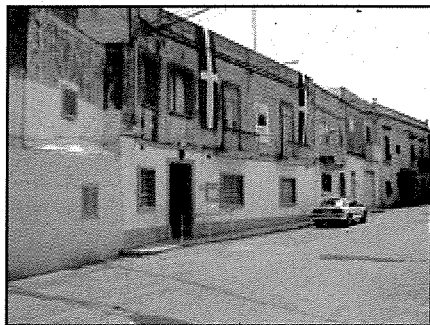
100 Sena ta' Tagħlim

Is-sena 2007, bla dubju ta' xejn hi sena ta' ga`zzja għas-Socjetà tal-M.U.S.E.U.M. (Socjetà tad-Duttrina Nisra nija), mhux biss għax fit-3 a' Ġunju li għadda, il-Papa Benedittu AVI iddikkjara lil Dun Ġoġ Preca bħala qaddis, iżda wkoll għax din is-sena taħbat il-100 sena mit-twaqqif ta' din is-Socjetà.

Dun Ġoġ waqqaf din is-Socjetà fis-7 ta' Marzu 1907, u nistgħu nqas li illum, 100 sena wara, din iż-żerriegħa li żera' Dun Ġoġ kibret u saret sigra li għeruqha mhux biss xterdu ma' Malta u Ghawdex imma wkoll barra minn xtutna.

Iżda min hu Dun Ġoġ? Kif waqqaf il-M.U.S.E.U.M.? U x'inhi din is-Socjetà li ħafna minnha, xi ftit jew wisq, missejna magħha?

Dun Ġoġ twieled il-Belt Valletta fit-12 ta' Frar 1880. Kien isseba' tifel fost disa' ahwa. Meta kien għadu żgħir il-familja tiegħu marret

toqgħod il-Hamrun. Kien tifel marradi iżda tajjeb fil-iskola speċjalment fil-lingwi. Studja fil-Liceo meta kien żgħir u mbagħad kompli l-istudju tiegħu fis-Seminarju sabiex isir saċerdot. Ftit gimghat qabel ma gie ordnat Saċerdot, Ġoġ Preca marad gravament tant li t-tabib qata' qalbu milli jsalvah. Iżda Dun Ġoġ fieq u gie ordnat saċerdot fit-22 ta' Diċembru 1906. Dun Ġoġ, wara, kien qal li l-fejqan tiegħu kien grazzja minghand San Ġuzepp.

Ġurnata wahda, Dun Ġoġ Preca kien għaddej fil-knisja u sema' lis-sagrigan jgħallem id-duttrina lit-tfal.

Sfortunatament (jew forsi b'fortuna kbira ghalina) dak li kien qed jghid is-sagrigan ma kienx kollu sew u korrett, u dak il-waqt, Dun Ġorg in-tebah li kien hemm bżonn li ssir xi haġa sabiex lin-nies jinghatalhom tagħlim Nisrani kif xieraq. Dun Ġorg tefa' għajnejh fuq grupp ta' zghazagh li kienu jiltaqghu u jilagħbu f'għalqa quddiem il-knisja tal-Hamrun. Sar habib tagħhom u bil-mod il-mod beda jkellimhom fuq Kristu u tagħlim iehor. Il-ħsieb tiegħu (ħsieb li żgur kien ej minn Alla), kien li jiġbor grupp ta' zghazagh u wara li jinfurma-

hom fit-tagħlim ikunu kapaċi li jgħallmu lill-oħrajn.

L-ewwel żaġġużugh fosthom kien Ewġenju "Ġeġe" Borg, haddiem tat-tarzna. Dun Ġorg urieh attenzjoni speċjali u kien jieħdu għalih wahdu biex jgħallmu u jfissirlu l-ħajja ta' Ġesù Kristu skond l-Evangeliu ta' San Ġwann. Il-quddiem, Ġeġe kellu jkun l-ewwel Superjur Ġenerali tas-Socjetà ta' Dun Ġorg.

In-numru taż-żghazagh żdied ġmielu u allura kellhom jikru daqsxejn ta' dar fi Triq Fra Diegu, Numru 6, u l-ewwel laqgħa f'din id-dar saret nhar il-Hamis 7 ta' Marzu, 1907.

Din l-għaqda ta' Dun Ġorg giet imsemmija M.U.S.E.U.M. u Dun Ġorg ta tifsira lill-kelma Museum bil-kelmiet Latini: Magister Utinam Sequatur Evangelium Universus Mundus. Din il-kelma ma kenitx haġ'ohra hlief l-espressjoni ta' l-unika u l-ikbar xewqa li kellu Dun Ġorg: "Mgħallem, o li kieku d-dinja kollha timxi wara l-Evangeliu."

Dun Ġorg ried jibni din is-socjetà fuq is-sod, fuq Ġesù Kristu. Rawwem l-ewwel membri fiċ-ċaħda u riedhom ikunu 'appostli' li jghixu l-ispirtu ta' Kristu u jwassluh lill-oħrajn.. Ried ukoll li l-membri ta' din

is-soċjetà jagħtu hajjithom u lihom infushom għat-tagħlim u l-qdusija, u allura ried li l-membri ma jkunux miżżewġin, imma jgħixu ta' ċelibi biex hajjithom tkun of-ferta shiħa lil Alla.

Bil-mod il-mod il-membri bdew jizdiedu u jifflu djar f'Malta għad-duttrina. Kollox kien jidher li kien miexi sew, iżda dlonk is-shab iswed tal-għaqda ta' Dun Ġorġ. Mhux kulhadd fehem mill-ewwel x'ried jagħmel Dun Ġorġ, u kien hemm min saħansitra fehmu hażin. Il-Bibbja u t-teologija fidejn il-lajċi had-diema kienet xi haġa ġdida, u kienet wisq aktar ġdida li dawn il-lajċi johorġu fit-toroq u l-pjazez ixandru l-Kelma ta' Alla lil kulhadd. Xi nies marru għand il-Vigarju Mons. Salv Grech u mlewlu rasu li Dun Ġorġ qed jehfieslu mohħu u min jaf x'tagħlim qed jgħallem!?

Għalhekk, Dun Ġorġ gie ordnat li jagħlaq id-djar tad-Duttrina, u għax Dun Ġorġ kien bniedem ġej minn Alla, hu kien ubbidjenti lejn l-awtoritajiet tal-Knisja u obda u beda jagħlaq d-djar waħda waħda.

Iżda l-opra ta' Dun Ġorġ kienet tassew ġejja minn Alla, u wara li xi kappillani

li emmnu fl-inizzjattiva ta' Dun Ġorġ marru jiddefendu u jaqbzu għalih quddiem l-Awtoritajiet tal-Knisja, lil Dun Ġorġ reġa' gie mogħti l-permess li jerga' jiftaħ d-djar tad-Duttrina u jkompli bil-ħidma tiegħu.

Id-Djar tat-Tagħlim Nisrani bdew jifflu waħda wara l-oħra fil-parroċċi ta' Malta u Għawdex. Inħass il-bżonn kbir ta' l-edukazzjoni religjuża tal-poplu għax il-ħajja nisranija tal-kotra kienet mibnija fuq is-sagramenti u d-devozzjonijiet bla ma kien hemm għeruoq sodi fit-tagħlim tal-Knisja. Fl-1952 infetaħ il-Museum tas-Subien f'Hal Lija u sentejn wara infetaħ dak tal-bniet. It-tfal bdew jiġu kuljum fid-Djar ta' Dun Ġorġ għax hemm sabu nies dedikati li jgħinuhom jikbru, mhux biss fil-ħinijiet tat-tagħlim iżda wkoll waqt il-logħob. Sa mill-bidu nett, Dun Ġorġ obbliga lill-katekisti tal-M.U.S.E.U.M. li kuljum, wara li jkunu temmew jgħallmu liż-żgħar u lill-kbar, jiltaqgħu flimkien għal siegħa ta' formazzjoni nisranija (assenjatur).

L-imħabba li Dun Ġorġ kellu lejn Alla li sar bniedem bħalna sabiex isalvana, waslitu sabiex fl-24 ta' Diċembru ta' l-1921, lejlet il-Milied,

flimkien mas-soċi u t-tfal jagħmel l-ewwel purċissjoni/dimostrazzjoni bil-Bambin fil-Hamrun. Din għadha ssir sal-ġurnata ta' llum kull fejn hemm is-Socjetà tal-M.U.S.E.U.M., anke barra minn Malta.

L-iskop ewlieni ta' Dun Ġorġ kien Ġesù Kristu. Kien jiġri minn post għall-iehor jgħallem fit-toroq u l-pjazez, fosthom anke go Hal Lija. Dun Ġorġ kien magħruf ma' kulhadd bħala bniedem ta' Alla u n-nies kienet tfittxcu bi hġarha għax kliemu ma kienx dak tas-soltu: kliemu kien iqanqal il-qlub ta' kulhadd. Kien ukoll jgħallem bil-kitba. Minkejja l-kwistjoni li kien hawn f'Malta bejn it-Taljan u l-Ingliz, Dun Ġorġ għallem u kiteb bil-Malti, il-lingwa tal-poplu, biex żgur kulhadd jifhem. Il-publikazzjonijiet tiegħu, bejn kotba u fuljetti jlaħħqu mal-150. it-talb tiegħu, li minnu waslilna hafna u fuq bosta sugġetti, jikxef li Dun Ġorġ kien ruħ mistika, mehdija tfittex lil Alla biss. Mhux ta' b'xejn li kien konfessur imfittex hafna għal pariri, u jidher li Alla saħanstira nqeda bih biex fejjaq lil xi uħud. Dun Ġorġ kien bniedem ta' umilta kbira, tant li xtaq li ma' mewtu jintesa. Hajtu kienet priedka ta' man-

swetudni. Kien jimxi bi hlew-wa ma' kulhadd u hafet b'mod sinċier li kull min għamillu l-ħsara.

Il-kariżma tiegħu li jgħallem għadha ħajja u l-vokazzjonijiet fis-Socjetà tiegħu qatt ma jonqsu. Illum tista' tgħid li f'kull rahal u belt ta' Malta u Ghawdex issib Djar tal-M.U.S.E.U.M. u eluf ta' tfal u zghazagh jattendu kuljum għat-tagħlim nisrani. Mhux biss f'Malta, iżda barra minn Malta wkoll. Fi żmien. Dun Ġorġ baġhat sitt membri biex jevangelizaw fl-Awstralja. Bħalissa s-Socjetà tal-M.U.S.E.U.M. għandha wkoll Djar tat-Tagħlim u skejjel fis-Sudan, fil-Kenja, fil-Perù, f'Londra u fl-Albanija.

Dun Ġorġ miet f'Santa Venera, fejn qatta' l-aħħar xhur ta' ħajtu, fis-26 ta' Lulju 1962, fl-età ta' 82 sena, u għalkemm hu ried li l-funeral ikun wiehed sempliċi, nistgħu nġhidu li fil-fatt kien l-ikbar funera li qatt sar f'Malta. Il-ġisem ippreservat tiegħu jin-sab midfun fil-kappella tal-Madonna Mirakoluża, hdejn id-Dar Ġenerali tas-Socjetà fil-Blata l-Bajda. Il-kawża tal-Beatifikazzjoni tiegħu nbdiet fl-1975 u ġie ddikjarat Vener-abbli f'Ġunju tas-sena 2000. Dun Ġorġ Precca ġie Beati-

fikat fid-9 ta' Mejju (jum il-festa tiegħu) 2001 mill-Papa Ġwanni Pawlu II, fil-quddiesa tal-Beatifikazzjoni li saret fuq il-Fosos tal-Furjana. Fit-3 ta' Gunju ta' din is-sena fost il-ferħ ta' kulhadd, ġie ddikjarat qaddis u mgħolli għall-qima ta' l-artall.

Bil-mewt tiegħu is-Socjetà tal- M.U.S.E.U.M. ma spiċċatx, iżda kompliet tikber u tinxtered bħal donnu Dun Ġorg, mis-sema, kien qed iberikha. Żgur li illum ftit huma dawk li b'xi mod jew ieħor xi darba jew oħra f'hajjithom ma ltaqgħux mal-membri tal- M.U.S.E.U.M. – min bil-lezzjonijiet ta' formazzjoni għas-Sagramenti, min b'xi ġimġha ta' tagħlim jew sajda, min permezz ta' l-eżerċizzji li l-membri jagħmlu f'xi skejjel u fabriki u min fuq l-istess post tax-xogħol tiegħu. Il-membri tal- M.U.S.E.U.M. ma jagħmlu ebda stil ta' hajja ċelibi għas-Saltna t'Alla. Bħala lajċi, huma jfittxu li jwasslu lil Kristu fil-postitjiet tax-xogħol, fil-familja li jgħixu fiha u fl-oqsma li jgħallmu fihom.

Dun Ġorg għadu haj fl-Għaqda li hu waqqaf, fil-katekisti li ta' kuljum iwasslu l-Kelma t'Alla u ftant zghazagh godda, ġuvintur u xebbiet fl-aħjar tal-hajja tagħhom,

mimlijin bl-entuzjażmu tal-generozità taż-zoghżija li jwiegħdu li jagħtu hajjithom lil Alla fis-Socjetà tal-M.U.S.E.U.M. u li lejn Kristu biss iħarsu l-ġranet kollha ta' hajjithom.

Ilum, li Dun Ġorg ġie ddikjarat qaddis, għandna għax nifirħu... nifirħu li dan is-sacerdot umli għex hajtu qrib ferm ta' Alla u issa qed igawdih fl-eternità; nifirħu u nirringrazzjaw 'l Alla għall-għaqda li hu waqqaf 100 sena ilu u li tant qed tagħmel ġid permezz tat-tagħlim mat-tfal, zghazagh u adulti, u nifirħu u nimitawh fl-imhabba li hu kellu lejn Alla u lejn it-tagħlim nistrani.

Dun Ġorg spiss kien iħobb jgħid talba qasira iżda qawwija, u li tkun haġa sabiħa li aħna n-ni9es ta' Hal Lija ngħiduha ta' spiss: ĠESÙ KUN GHALIJA SALVATUR.

Il-Paċi Magħkom